

DE CYCLISCHE ONTWIKKELINGEN IN DEZE DAGEN

17 september 1965

Goedenavond, vrienden.

Allereerst moet ik u er op wijzen, dat wij niet alwetend of onfeilbaar zijn. Denk dus a.u.b. zelf na. Dan een tweede punt. Ik kan natuurlijk een onderwerp behandelen op deze avond, maar ben ook reeds in staat u een klein overzicht te geven van alles, wat deze belangrijke dagen in feite voor de wereld betekend hebben..... Ik bemerk, dat u hiervoor veel belangstelling toont en ga dus in op:

DE CYCLISCHE ONTWIKKELINGEN IN DEZE DAGEN

U zult wel bemerkt hebben, dat er in de laatste dagen althans voor Nederland, weinig bijzonders is gebeurd. Daarom neem ik aan, dat u zich afvraagt, wat nu eigenlijk die belangrijke en gevaarlijke ontwikkelingen zijn, waarop meerdere malen door ons, onder het noemen van deze tijd, is bedoeld. Wij zijn nu althans enigszins in staat te overzien, wat de gebeurtenissen en ontwikkelingen van deze dagen verder voor gevolgen kunnen hebben, terwijl het nu ook mogelijk is, althans voor een deel weer te geven, wat juist in deze dagen gebeurd is. Toch moet ik bij het bespreken van dit alles een restrictie maken. Wij zijn nog niet aan het einde van de gevaarlijke periode, zodat er nog enkele mogelijkheden blijven, die - laat ons zeggen - wat minder aangenaam zouden zijn. Het kan nog 10 tot 12 dagen duren, voor ook hierin een zuiver inzicht mogelijk is geworden.

Bij het bespreken van de ogenblikkelijke toestand hebben wij wel in de eerste plaats te maken met de situatie in Vietnam. Ofschoon dit in de openbaarheid bijna geheel verdrongen werd door de meer spectaculaire ontwikkelingen in India en Pakistan. In de laatste dagen namen Rood-Chinese troepen meer openlijk deel o.m. aan de bevoorrading van de troepen in Noord-Vietnam, waarmede Rood-China nu officieel is gaan deelnemen aan deze strijd - ook al heet het nog, dat China wel sympathiseert, maar geen deel neemt. Het feit, dat bijna gelijktijdig sprake is van zekere opstandigheid tegen het heersende bewind in Zuid-Vietnam - waarbij nu ook delen van het leger betrokken zijn - maakt het probleem voor Amerika groter en betekent in feite, dat er sprake is van een confrontatie van de USA met Rood-China. Men kan dit bemantelen en wegpraten, maar het feit blijft bestaan. De gevolgen hiervan zullen de komende 4 à 5 jaren nog wel kenbaar blijven.

Daarnaast treffen wij de situatie India - Pakistan, waarbij het in de laatste dagen van een reeks z.g. politieke geschillen en kleine militaire acties is gekomen tot een werkelijke oorlog - of men dit nu zo noemt of niet - waarbij wederzijds aanvallen worden gedaan op het eigen land van de tegenstander en de acties niet meer beperkt blijven tot het gebied, waarover het geschil bestaat, i.c. Kashmir. Ook hieruit komen vele gevolgen voort. In de eerste plaats krijgen wij hierdoor grote moeilijkheden voor Engeland en de USA te zien, terwijl daarnaast een mogelijkheid tot meer gezamenlijke actie en strijd wordt gegeven aan het Islamitisch blok, dat de laatste dagen, o.m. gisteren in Egypte, een aantal afspraken kon maken - hierbij is o.m. Faisal met enkele anderen nauw betrokken. Gezien de strijd lustige impulsen, die het geheel van dit blok mede als gevolg van het geschil in Pakistan ondergaat, is ook een meer gewelddadig optreden tegen Israël nu binnen enkele maanden zeer wel mogelijk geworden. Verder houdt dit alles in, dat ook t.a.v. de jongere staten van Afrika door deze groep een nieuwe politiek gevoerd zal worden. Ook deze zal voeren tot omwentelingen, revoluties en, gaande van het noorden naar het zuiden, ook strijd. Degene, die van de situatie in Afrika op de hoogte is, zal dit alles wel niet zo vreemd in de oren klinken.

Wanneer wij verder zien wat er in Zuid-Amerika gebeurde in deze dagen, zo zien wij, dat er daar sprake is van een reeks van nieuwe samenzweringen. Enkel hiervan zullen waarschijnlijk wel binnen enige dagen reeds ontdekt worden en publiciteit verwerven, andere samenzweringen hebben een wat langere loopduur. De ontevredenheid in vele landen betekent hier, dat binnen zeer afzienbare tijd in Argentinië, Brazilië, Chili - om alleen de grootste staten te noemen - sprake zal zijn van oproer, omwentelingen, ja, zelfs dat in vele staten een ingrijpende revolutie binnen een jaar te verwachten is. Dat zijn allemaal enkel kleine dingen, wat een groot geluk is. Indien deze dagen ergens op de wereld tot een meer algemeen en direct open conflict gevoerd zouden hebben - bv. door het openlijk gebruik van gas of strategische atomaire strijdwapenen - zou een wereldoorlog niet vermeden kunnen worden. Dat dit niet het geval is, geeft ons goede hoop dat de komende jaren de invloeden die wanorde scheppen zich voornamelijk zullen bepalen tot kleine strijd, revolutie e.d.

Er zijn nog enkele andere punten te noemen, die in deze dagen misschien aan uw aandacht ontsnapt zullen zijn. Degenen onder u, die zich bezighouden met het bankwezen en de waarde der internationale valuta's, zullen reeds ontdekt hebben, dat opeens - rond het einde van augustus - zowel de dollar als het pond sterling tekenen van grote instabiliteit vertoonden. De pogingen, deze munteenheden te stabiliseren, zijn nog niet geheel geslaagd, maar men kan zeggen, dat door onderlinge samenwerking een plotselinge val van deze belangrijke munten - en daarmee een bijna geheel de wereldomvattende economische crisis - nog kon worden voorkomen. Zowel voor deze naties als voor internationale organen betekent dit een afremmen van alle deelname aan oorlogshandelingen elders. De zo veroorzaakte terughoudendheid zal niet onder invloed zijn op de wijze, waarop ingrijpen van bv. Oostblokstaten wordt opgevat en zal de reacties daarop sneller naar het vlak van de besprekingen dan van directe krachtmetingen doen verplaatsen.

Een geheel ander gebeuren, dat echter zeker belangrijke gevolgen met zich brengt is een moord, die gisteren rond 9 à 10 uur in de avond te Kiew werd gepleegd - al zal men daar wel zeggen, dat een persoon, die onverantwoordelijk en vreemd optrad, op rustige wijze werd geëlimineerd. Hierdoor werd een opstandige beweging in het zuiden van de Sovjetunie aangemoedigd en zullen de geschillen, die reeds in de communistische partij bestaan - vermoedelijk reeds binnen één maand - zeer scherp tot uiting gaan komen. Hier kan dan wel van een grote interne worsteling om de macht worden gesproken, waarbij het kentekenend is, dat men niet - zoals tot nu toe - zal trachten elkander te sparen en alleen maar uit te schakelen. Dat hierbij slachtoffers zullen vallen, is haast onvermijdelijk, en dat dit alles grote invloed zal hebben op de buitenlandse politiek van dit land, is wel zeker.

Het zijn deze schijnbare kleinigheden, die vooral het karakter van deze kritieke periode bepalen. Natuurlijk, er gebeuren nog wel wat meer ongelukken, er zijn nog steeds overal overstromingen te verwachten, er komen wat oliebranden, enkele orkanen zullen hevig woeden in de komende weken en, zoals u weet, is er een tornado met een meisjesnaam, die vernietigend door Amerikaanse staten trekt, enz. Dergelijke dingen zijn in wezen bijkomstigheden, maar hebben toch een zeer grote invloed op de economische verhoudingen binnen de komende tijd, terwijl zij mede bepalend zullen zijn voor de industriële potentie van verschillende staten en landen voor de komende maanden.

Wanneer ik een analyse moet geven van de waarschijnlijke ontwikkelingen in de toekomst, ben ik op dit ogenblik geneigd om te stellen, dat Nederland - en waarschijnlijk daarmee ook België en grote delen van West Duitsland - wel erg gelukkig zijn; zoals het er nu uitziet zullen zij wel buiten de grootste strijd en moeilijkheden blijven, ofschoon de verklaring van de Gaulle, die kortgeleden werd afgelegd, door de meeste mensen niet au serieux werd genomen en door de staatslieden zeer terughoudend wordt becommentarieerd, maar voor de ontwikkeling van een Verenigd Europa van groot belang is en een factor zal zijn, die verschillende staten tot een ingrijpen zal bewegen. De economische moeilijkheden zullen dus ook voor genoemde gebieden wel groter zijn dan normaal te verwachten was. Gezien het te verwachten verloop der dingen, zit het voor genoemde gebieden wel goed - behalve misschien voor de zware industrie in West-Duitsland, die wat grotere klappen zal krijgen.

Zien wij naar Zuid-Europa, dan liggen de zaken al anders. Italië bv. heeft niet alleen maar klappen gehad door natuurrampen. Er is op het ogenblik een stille politieke omzwenking gaande, die zich weliswaar langzaam voltrekt, maar reeds nu voor de meeste Italianen van groter belang is dan bv. de nieuwe fase van het concilium in Rome. Dat hierbij neofascistische, links socialistische en zelfs communistische invloeden de grootste rol spelen, is voor een ieder die dit land kent, zonder meer begrijpelijk. Het land gaat hierdoor echter een zeer moeilijke tijd tegemoet: de industrie zal, om zich te kunnen handhaven, in verhouding tot andere landen steeds goedkoper moeten gaan werken. Dit betekent weer, dat het welvaartspeil in dit land nog verder achterblijft dan tot nu toe. De gewone man neemt dit niet. Er ontstaan stakingen, relletjes, oproer, felle politieke strijd, die de productie aanmerkelijk beletten. Hierdoor wordt het levenspeil nog lager en de opstandigheid groter. Wat Spanje betreft zou ik op willen merken, dat een daar zeer belangrijk staatsman op dit ogenblik minder gezond is. Dit mag op zichzelf misschien niet veel betekenen, maar het wordt aanleiding tot het oplaaien van oude geschillen, die ook in het komende jaar steeds luidruchtiger worden. Daarbij is de vrees gerechtvaardigd, dat deze ziekte doorzet, en zo een punt, waar men zich nog rond kon groeperen na enige tijd doet wegvallen.

Ook Frankrijk zal, gezien de ontwikkelingen van de laatste tijd, een moeilijk jaar tegemoet gaan. Het komt meer en meer tot een feitelijk politiek en toenemend commercieel isolement van dit land, waarbij het zich tracht af te zetten tegen alle partners, om zo eigen verliezen te verbergen. Dit lijkt misschien op korte termijn niet onredelijk, maar brengt in het komende jaar voor de boerenstand grote moeilijkheden met zich, terwijl ook de industrie, zowel door de eisen van arbeiders als door de politieke verhoudingen, toenemende moeilijkheden zal ondervinden bij het afzetten van hun product aan het buitenland. Ook op internationaal vlak zal sprake zijn van een steeds grotere terughoudendheid, wanneer Franse belangen in het geding komen. Moeilijkheden te over, waarbij wij wel mogen stellen, dat de Gaulle door zijn laatste uitlatingen en enkele maatregelen - die nog niet publiek zijn, maar waarvan enkelen reeds binnen enige dagen openbaar zullen worden - er zelf wel veel toe hebben bijgedragen, dat juist in een kritieke periode de verhoudingen in Europa zeer verward zijn.

Wat Engeland betreft, daar zullen stakingen en schandalen elkaar af blijven wisselen. Van een werkelijke heroriëntatie is geen sprake, ondanks de moeilijkheden rond het pond sterling, ondanks de toenemende moeilijkheid, om voor eigen producten tegen redelijke prijs een afzet te vinden. Een toename van moeilijkheden kan worden verwacht dankzij de - nu ongeveer een week geleden - genomen beslissingen van een grote partij om nieuwe pogingen te doen nationalisatie van bedrijven door te zetten, desnoods door middel van stakingen, waarbij ook beampten van publieke diensten en werken betrokken zouden worden.

Men mag wel zeggen dat het er allemaal nogal vreemd en rumoerig uitziet, met vele moeilijkheden voor vele mensen. Maar dit kan zijn goede zijden hebben: men zegt wel, dat iemand die thuis geen zorgen heeft en geen mogelijkheden vindt om op eigen wijze zijn energie te ontladen, al snel komt tot twist met anderen, maar iemand, die zelf moeilijkheden heeft, verliefd is, kortom, in eigen leven gebonden is, komt er niet zo snel toe anderen met nadruk aan te gaan tonen, wie en wat hij wel is. Hij zal de belangrijkheid van vele dingen anders zien. En dit is de hoop van deze tijd. Zolang de kleine geschillen en moeilijkheden groot genoeg zijn om de staten aan eigen problemen en welzijn, en vooral ook zolang de invloedssfeer van de grote staten zoveel verdeeldheid kent, dat het handhaven van eenheid daarin van groter belang is dan het aantasten van de invloedssfeer van anderen - al is het maar, omdat men op eigen mensen niet voldoende meer meent te mogen rekenen - kan men aannemen, dat het althans uiterlijk, voorlopig vrede in de wereld zal blijven.

U vraagt zich misschien af, wat wij, gezien de heersende tendensen voorlopig menen te mogen voorzien. Wel, in de eerste plaats voorzien wij de eerste tijd nog geen overnamen van de grootste macht op de wereld door Russen, Afrikanen of Aziaten. Het ziet er naar uit, dat de eerste 100 jaren nog, zij het in steeds afnemende mate, sprake zal zijn van blanke suprematie. Op het ogenblik is er echter een kleinere cyclus werkzaam, die delen van Azië - vooral Rood-China en Japan - helpt, om meer aanzien te gewinnen.

De eerste twee jaren zal Azië dan ook wel het toneel zijn van een strijd, die er in wezen om gaat, de invloed der blanken te handhaven. Daarnaast moet worden gerekend met een de komende jaren toenemende invloed, die vanuit dit gebied gaat naar Afrika en zelfs door vele Oostblokstaten in Europa.

Wanneer je dit alles hoort, staat het ver van je af en schijnt niet zoveel te betekenen; het is zo ongeveer alsof men weer eens hoort, dat bij de muur in Berlijn een vluchteling is neergeschoten. Ergerlijk natuurlijk, maar uiteindelijk betekent het niet zo veel. Het was maar een enkele mens. Waarmede ik maar wil zeggen, dat in deze ontwikkeling vaak de voor u persoonlijk spectaculaire feiten ontbreken, dat het niet allemaal zo sensationeel is, als velen onder u zich misschien wel zouden wensen. Maar vergeet één ding niet: wanneer de sensatie, waarop sommigen onder u schijnen te rekenen, werkelijk een feit zou worden, zou u er zelf ook dichtbij betrokken worden. Dan zou niemand op de wereld zich aan het gebeuren meer kunnen onttrekken. En dat zou niet zo aangenaam zijn, zodat u maar blij moet zijn, dat er sprake is van vele kleine slagen in plaats van één enkele grote slag.

Ook geestelijk heb ik een paar aardige dingen opgemerkt in deze dagen. Er was een tendens tot groter egoïsme en prikkelbaarheid werkzaam. U zult van de vaak onverwachte gevolgen hiervan onderling wel het een en ander gemerkt hebben. Juist daar, waar het er op aankomt, zoals bij contacten tussen staatslieden, bij ontwikkelingen in de wetenschap, zijn deze inwerkingen echter van groter belang geweest. Voor velen werd dit een aanleiding tot nadenken. Zij beginnen zich nu te realiseren, dat men zich niet geheel kan binden aan alles, wat anderen stellen, denken of eisen. Ook hier zijn leuke gevolgen te verwachten. Een voor u waarschijnlijk meer spectaculair resultaat voert tot grote betogingen in Oost-Berlijn; u moet werkelijk binnen niet al te lange tijd met een haast uitbundig openbaar optreden van "de partij" daar rekenen. Een ander, misschien minder opvallend verschijnsel, dat toch wel leuk is voor degene, die het ziet, is een aantal gemenigheidjes, die ook na de verkiezingen in West-Duitsland over en weer gepleegd zullen worden, over en weer. De pot verwijt dan de ketel zo hard, dat hij zwart ziet, dat je haast zou denken, dat West-Duitsland in Afrika ligt.

In deze verschijnselen wordt genoemde geestelijke invloed vooral kenbaar, hij brengt echter ook andere dingen tot stand. Uw eigen mentaliteit, uw eigen benadering van de feiten verandert daardoor op het ogenblik. Voor velen onder u - die daaraan waarschijnlijk op het ogenblik nog niet denken - betekent dit, dat zij voor het einde van het jaar bepaalde dingen achter zich gaan laten. Zij zullen zeggen: dit is mij genoeg, ik schei er mee uit. Zij gaan iets nieuws zoeken - ofschoon dat lang niet altijd iets beters zal zijn. Deze onrust, deze hang naar andere mogelijkheden en omstandigheden, ontstaat vanuit de genoemde geestelijke tendens, waarbij de neiging tot verwerpen steeds groter wordt en nog enige tijd blijft aangroeien.

Gezien enkele ontwikkelingen op aarde en in de atmosfeer kunnen wij verder wel rekenen op een verder voortduren van de tendens tot ongelukken. Zelfs het te veel aan neerslag blijft. Nu brengt deze neerslag voor Nederland waarschijnlijk niet al teveel nieuws, voor enkele andere landen zal dit echter vele onaangenaamheden met zich brengen. Ik denk daarbij niet alleen aan Italië, Zwitserland, Portugal, of de landen van Noord-Europa, maar ook aan Rusland, waar een overvloedige en vroege sneeuwval veel ongewone last en erger kan gaan veroorzaken. Ik denk ook aan andere landen als Polen, Hongarije, maar ook bv. aan Canada en Siberië. Want ook daar staan grote moeilijkheden te wachten als gevolg van een overmaat aan sneeuw, maar ook en overmaat van andere vormen van neerslag. Deze tendens loopt nog meerdere maanden, terwijl er bovendien weer enkele lieve kleine stormen zich aan het ontwikkelen zijn, waarvan een enkele het Caraïbische gebied zal geselen, terwijl een ander grote schade zal veroorzaken rond de Gele Zee en waarschijnlijk ook Hongkong zal treffen. Ook deze stormcentra zijn eergisteren en gisteren pas ontstaan, zodat zij mogen worden gerekend tot het vele, wat in een paar dagen ontstond.

Voor veel van hetgeen in deze periode tot uitbarsting komt, weten wij, dat het zich in wezen niet in deze tijd alleen heeft opgebouwd. Deze dingen groeiden reeds een reeks van jaren, maar vonden eerst nu een scherpere en meer openlijke uiting. Nu is er door de Witte Broederschap en geestelijke groepen zowel als door de mensen zelf veel werk verzet, om ten minste de meest

fatale ontwikkelingen af te remmen. De vraag is, of een uiteindelijk te niet doen van de meest gevaarlijke ontwikkelingen mogelijk is.

Wij kunnen nu zeggen, dat wij dit kritieke punt in de geschiedenis bijna gepasseerd zijn, terwijl daaruit geen wereldoorlog is voortgekomen. Ook een volgend jaar meen ik, dat wij deze niet hoeven te verwachten. Maar wanneer de mensheid niet verder gaat met een zich heroriënteren - een proces, dat ook nu aan de gang is - zal het gevaar voor een wereldomvattende oorlog, in de ware zin des woords, nog tot 1983 blijven bestaan. Zeker: in 1967 is deze overgangperiode eigenlijk afgelopen. Wij kunnen stellen dat Aquarius dan meer definitief zal gaan ingrijpen, zodat het dan waarschijnlijk op aarde wel weer wat beter zal gaan. Maar alles, wat de mensen aan oorzaken scheppen in deze dagen, zal ook daarna nog door kunnen werken.

Veel van hetgeen nu tot ontwikkeling kwam of zelfs een definitieve vorm kreeg, zal echter langere tijd geheim blijven. Zo zal het nog minstens één en een half jaar duren, voor u hoort, dat men nu definitief weet, dat een grote ontdekking is gedaan op het gebied van de ruimtevaart. Men heeft namelijk een geheel nieuw type motor geconstrueerd en neemt aan, dat het daarmee mogelijk zal zijn om — zeg binnen 5 jaren - niet alleen mensen naar de maan, maar zelfs naar Mars te brengen. Deze ontdekking, ofschoon de bruikbaarheid in deze dagen reeds ten dele gedemonstreerd werd, zal nog verder ontwikkeld moeten worden. Men beschouwt haar dus als een militair geheim. Wat niet zo verbazingwekkend is, wanneer men bedenkt, dat het, zelfs wanneer een majoor een domheid uithaalt, al snel een militair geheim wordt. U zult daarvan dan ook niet te veel horen. Wel krijgt u een paar aanwijzingen voor de juistheid van hetgeen ik nu stel. U zult ontdekken, dat de tendens in publicaties van de NASA verandert, terwijl bepaalde deskundigen - waaronder van Duitse oorsprong - opeens neiging vertonen, om zich uit dit soort werk terug te trekken. Dit is begrijpelijk, wanneer men bedenkt, dat zij raketdeskundigen zijn, terwijl het principe van de nieuwe motor - wanneer hij eenmaal geheel ontwikkeld zal zijn, nog maar heel weinig met raketaandrijving te maken zal hebben.

Je zou je haast afvragen hoe het mogelijk is, dat juist in deze kritieke dagen dergelijke uiteenlopende en vreemde dingen plaats vinden. Wel, de wereld wordt deels geregeerd door kosmische invloeden. Deze invloeden zijn het materiaal, waaruit de mens voor zich iets maken moet. Hij had daaruit een wereldvernietiging kunnen bouwen, dit is echter niet gebeurd. Eerder maakt de mensheid uit deze kosmische werkingen een soort spelletje "mens erger je niet", waarbij de inzet in mensenlevens moet worden betaald. Ook al niet erg leuk! Misschien leert de mens echter in deze tijd juist de kosmische invloeden wat beter, wat meer positief te verwerken. Naast de kritieke ontwikkelingen, die deze dagen met zich brachten, is er namelijk een vreemde vorm van geestelijke verlichting aan de gang, die - om eerlijk te blijven - juist in deze vorm en in deze dagen zelfs voor ons wat onverwacht kwam. Wij hebben namelijk ontdekt, dat oude ideeën - vaak lang verwaarloosde denkbeelden - de laatste weken weer zijn opgeleefd, waardoor zeer vele mensen in deze dagen zich wijden aan dingen, die stoffelijk gezien onpraktisch lijken. Het gaat hierbij om bepaalde dingen in filosofie, occultisme of het paranormale, maar ook een verandering in geloofsintensiteit, die zich zo snel afspeelt, dat het voor ons haast niet te geloven was.

Om voorbeelden te geven: wanneer wij ontdekken, dat te midden van een haat doordeesemd land als Pakistan een kern van meerdere honderde mensen kan ontstaan, die opeens hun God anders zien en bewust - al zullen zij daarvoor stoffelijk zwaar moeten boeten - stelling kozen voor dit nieuwe beeld van God in hen en tegen de gebruiken, regels, wetten en zelfs de onjuiste wil van de staat in, kan men slechts zeggen: hier is iets groots gebeurd. Wanneer wij zien, dat een dergelijke verlichting ook plaats vindt in een betrekkelijk klein gezelschap in Engeland, waarbij een aantal mensen in zeer korte tijd hun persoonlijkheid en denken veranderen - dit gebeurde zondagavond - zo moeten wij wel aan gaan nemen, dat hier een voor ons niet geheel te overzien proces van inwijding aan de gang is. Hier in Nederland zijn eveneens enkele vleugjes van die invloed merkbaar geworden, maar ik kan niet zeggen, dat hieruit kenbare verschijnselen zullen voortkomen. Dit geldt ook voor Duitsland. Wel verwachten wij kenbare resultaten van een dergelijke ontwikkeling in Denemarken.

Ook om deze reden verwacht ik omwentelingen. Misschien dat deze omwentelingen de eerste tijd het karakter van een ketter-of heksenjacht aan zullen nemen. Waarschijnlijker is echter, dat een nieuwe vorm van geloof optreedt die nogal wat strijd zal oproepen. Ik geloof echter niet, dat deze dingen voorlopig sociaal veel uit zullen halen.

Wel meen ik, dat sprake is van belangrijke ontwikkelingen, die zich vooral op werk, geloof, innerlijke beleving en definitie van geloofswaarden zullen richten. Verder neem ik aan, dat deze kerngroepen in genoemde gebieden binnen kortere tijd zeer velen tot zich kunnen trekken. Ik denk bv., dat in Pakistan binnen zes weken enkele van uit deze groep stammende denkbeelden een soort filosofische topschlager geworden zullen zijn. In Engeland verwacht ik, dat eerder een vergroting van de kerngroep meer in stilte zal plaats vinden, waardoor deze groep met haar denken echter grote invloed zal verkrijgen binnen bepaalde esoterische en spiritistische bewegingen.

Zoals u ziet, is het totaalbeeld, dat ik u kan geven nog wat warrig: aan de ene kant is er veel gebeurd, aan de andere kant is het resultaat van dit alles maar moeilijk te bepalen. Ik hoop, dat u voor deze vaagheid begrip zult hebben. Ik kan u nu natuurlijk gaan vertellen, wat er waarschijnlijk allemaal zal gaan gebeuren, maar de invloeden zijn nog niet uitgewerkt, er kan nog veel en onverwacht veranderen. Tot het einde van deze maand - voor bepaalde ontwikkelingen zelfs tot het einde van november - gaan deze ontwikkelingen nog voort. Hoe de mensen verder zullen reageren op de situaties, die zij nu geschapen hebben, is voor het einde van deze inwerkingen met geen enkele zekerheid te stellen. Hoe deze geestelijke waarden bv. door de mensen zullen worden aanvaard, geformuleerd, met welke methoden men hen zal bestrijden, op welke wijze, dit alles kenbaar zal worden, durf ik werkelijk niet met zekerheid te zeggen. Ik kan alleen zeggen: er is in deze dagen onnoemelijk veel gebeurd.

Wanneer u uw aandacht voor een ogenblik op iets anders kunt richten dan op de nieuwste damesmode voor de winter of de uitslag van de wedstrijd Real Madrid tegen Fijenoord, zult u ook in uw kranten van de laatste dagen zowel als in de bladen van vandaag en morgen vele berichten kunnen aantreffen, die u reeds zullen bevestigen, dat hetgeen ik gezegd heb, op goede gronden berust. Dit zijn geen geheimen, dingen, die nooit openbaar zullen worden, dingen die ik nu maar stel. Veel van dit alles kunt u, wanneer u er naar zoekt, in uw eigen dagbladen lezen, horen als kleine details in de commentaren van politieke commentatoren enz. Er is sprake van een feitelijke en controleerbare ontwikkeling, waarbij belangrijke en vaak beslissende ontwikkelingen plaats vinden in deze dagen. U kunt dus nu reeds de redelijkheid van het gestelde ontdekken in stoffelijke mededelingen. Binnen niet al te lange tijd - binnen enkele weken - zult u bovendien overal kunnen lezen en horen, dat deze dingen aanleiding werden tot ontwikkelingen waaraan niemand nu schijnt te hebben gedacht. U zult bv. zien, dat voor het lot van de Kolen en Staal Unie grote gevolgen verbonden zijn aan de verklaringen van generaal de Gaulle. Wanneer u het geheel van het gebeuren van deze dagen beziet, zult u tot de conclusie komen, dat het zwaartepunt op het ogenblik zeker niet in Nederland ligt en zelfs niet in Europa - waarvoor u God mag danken.

Voor u is er nu de mogelijkheid, de z.g. oude cultuur van Europa nog in de wereld mee te laten tellen door de wijze waarop u uw houding bepaalt t.a.v. alles, wat er elders gebeurt. Deze houding dient niet gebaseerd te zijn op een belangengemeenschap, op de verplichtingen, die officieel bestaan t.a.v. Amerika, Frankrijk of wie dan ook. Zelfs mag zij niet gebaseerd zijn op een vrees voor of afschuw van bv. Moskou en Peking. Zij mag alleen gebaseerd zijn op erkende menselijke noodzaken en dient, vanuit het oude Europese standpunt, de handhaving van menselijke waarden en waardigheid, overal waar mogelijk, te bevorderen. Vergeet een ding niet: wanneer men zakelijk blijft denken, zal men de rekening moeten betalen. Zoals men in Nederland binnenkort weer eens een rekening van ettelijke honderden miljoenen zal mogen voldoen, die om niet uitgegeven zijn aan mensen, die reeds voldoende geprofiteerd hebben van alles, wat Nederland eens bezat, maar door een beroep te doen op mogelijke zakelijke belangen steeds nog meer van uw bezit weten af te troggelen. Probeer vooral echter in Europa en in Nederland open te zijn voor de werkelijke betekenis van alles, wat er op de wereld gebeurt. Denk daarbij steeds in menselijke termen. U zult niet alleen een juister beeld verkrijgen van alles, wat er gebeurt, maar zult daarnaast ook uw eigen houding gemakkelijker kunnen bepalen,

zonder verblind te worden door theorieën, waarden en zelfs trouw aan vroegere bondgenoten, die hun wezen al lang veranderd hebben.

Zo even sprak ik, in de titel, over cyclische invloeden. Het lijkt mij wel aardig enkele van de nu geldende cycli op te sommen.

Wij hebben op de wereld steeds weer te maken met veranderingen in politiek en economisch evenwicht. Deze cyclus duurt rond 9 jaren. Op het ogenblik bevindt zich binnen dit kader de USA in een afglijdende, Azië en Australië echter in een klimmende tendens. Dit betekent dus, dat het zwaartepunt voor deze jaren zich langzaamaan van het westen naar het oosten verplaatst. Naast deze inwerking hebben wij te maken met een economische tendens, die nu haar top wel bereikt heeft. Zij duurt rond 45 jaren en bepaalt ontwikkelingen als reserves, staatsmiddelen e.d. Het punt, waarop zij zich bevindt, maakt duidelijk, dat de gouden standaard, waarop alle valuta en zelfs internationale kredieten in wezen gebaseerd zijn, haar vastheid en zekerheid steeds meer verliezen zal. Dit betekent, dat de valuta van vele landen zullen worden aangetast in de komende jaren. Daar, waar geen sprake is van een evenwichtige staatshuishouding, houdt dit in, dat de munteenheid in het internationaal verkeer binnenkort geen cent meer waard zal zijn. Ik denk daarbij o.m. aan de geldeenheden van de nieuwe Afrikaanse en Aziatische staten. Wie dezen bezit, zal daar nu nog wel iets voor kunnen krijgen. Over een paar maanden zal dit reeds veel minder zijn en over één jaar zullen vele van deze geldwaarden gelijk in waarde zijn geworden aan de keizerlijke roebels van Rusland.

In de wereldhandel zien wij een andere tendens, die te maken heeft met grondstoffenproductie enz. Zij loopt gemiddeld over 9 jaar en had enige maanden geleden een hoogtepunt bereikt. Nu zal dit alles langzaamaan weer afvlakken. Daarbij mag men wel aannemen, dat voorlopig alle oudere productiecentra een afnemende productietendens zullen vertonen - zelfs voor half-fabricaten - waarbij de afzet dus eveneens terugloopt, terwijl vele nieuwe winnings- en fabricatiecentra in opkomst zijn. Dit zal op de beurzen langzaam maar zeker invloed uitoefenen. Er zal immers over de gehele wereld dan meer aandacht ontstaan voor industrieproducten uit bv. Japan, Zuid-Amerikaanse staten, zelfs Zuid-Afrikaanse staten, waar de kwaliteit beter wordt en niet, zoals in de oudere centra slechter, terwijl ook de aandacht voor de producten van nieuwere staten, India, Pakistan enz. in de komende jaren groter zal worden dan de aandacht voor producten van bv. de oudere Westerse markt.

Overigens zal dit ook wel enige voordelen hebben. Voor u betekent het bv., dat u na enige jaren veel minder belastingen zult betalen om uw eigen producten binnenslands voor hoge prijs af te kunnen zetten en gelijktijdig de export tegen in verhouding niet rendabele prijzen naar het buitenland te bevorderen. U kent het gezegde: de Nederlander betaalt voor zijn boter minstens drie dubbeltjes meer dan een mens in het buitenland. Om dit mogelijk te maken, betaalt hij via belastingen nog eens enkele dubbeltjes voor elk pond geëxporteerde boter. Dit is een oud verhaal en ik weet niet, of dit ook nu nog van toepassing is, maar het maakt u duidelijk, wat ik met het voorgaande wilde aangeven.

Er is een verschuiving van handelsbelangen aan de gang. In politiek, maar ook in meer geestelijke waarden, zoals bv. kerken, zien wij op het ogenblik eerder iets, dat doet denken aan een aflossen van de wacht. Vele oudere staatslieden, maar ook geestelijke leiders op velerlei terrein, zullen in deze dagen terugtreden, worden in verkiezingen verslagen, zijn door ziekte of dood niet meer in staat hun oude gezag uit te oefenen enz. Ook dit is deel van een tendens - zij het van een wat langere looptijd - rond 170 jaren - die een kentering veroorzaakt door haar naderbij komende top, die volgens mij een vernieuwing op alle geestelijk en ideologisch terrein haast onvermijdelijk maakt. Daar, waar kerken van grotere omvang bestaan en politieke partijen zich baseren op een ideologie met grotere verbreiding, moet in de eerste 10 jaren nog gerekend worden op een intense strijd tussen behoudende en de progressieve groepen. Enkele, hierbij zeer belangrijke, invloeden zijn ingetreden rond de derde van deze maand en blijven genoemde tendens versterken tot rond december.

Ook levensenergie blijkt in golfbewegingen op te treden, gezien deze cyclus moet gerekend worden met een gemiddelde daling van de levensenergie in de maanden november, december

en januari; voor sommige mensen is deze tendens nu reeds merkbaar. Tijdens haar grootste inwerking komt zij vooral tot uiting door grotere onzorgvuldigheid en onjuiste of te trage reacties, wat voeren zal tot vele door menselijk onvermogen veroorzaakte fouten, ongelukken en andere effecten in genoemde maanden.

De cyclus, waarbij de natuurrampen meer dan normaal optreden, heeft zijn dieptepunt - punt van grootste invloed - nog niet geheel bereikt. Het was wel zeker, dat van deze invloed een zo gunstig mogelijk gebruik gemaakt zou worden door o.m. de Broederschap. Wat dan ook inderdaad gebeurde. Maar het dieptepunt van deze cyclus loopt nog tot rond 4 maanden na heden. Dit betekent, dat het volgende jaar, vooral het begin van dit jaar, nog vele natuurrampen te zien zal geven, waarbij langzaam aan de natuurverschijnselen wel minder rampzalig worden, maar toch gerekend mag worden met een boven normaal blijven van het aantal rampen en onaangename natuurverschijnselen gedurende het gehele jaar 1966.

Vooraf wanneer de gevolgen minder ernstig zijn zult u misschien deze invloed liever willen verwaarlozen. U bedenkt niet, wat dergelijke invloeden al zo in het menselijke streven kunnen betekenen. Zo zal het u wel niet bekend zijn, dat door dergelijke inwerkingen een aanmerkelijke vertraging optrad in het verschepen van mariniers- en paratroepers plus wapens van de USA naar Vietnam. Een vertraging van dagen kan voor het verloop van een strijd aldaar echter beslissend worden. Op dezelfde wijze kan worden gesteld, dat de aanvoer van wapens van een ander land naar Pakistan, waarbij het transport voornamelijk door de lucht zal plaats vinden, in de komende twee weken aanmerkelijke vertragingen zal ondergaan, waardoor de opmars van dit land in India, naar ik meen, sterk afgeremd zal worden en het verloop van de oorlogshandelingen anders wordt, dan zonder deze natuurinvloeden het geval zou zijn geweest. Dergelijke natuurverschijnselen hebben dus meer invloed op de menselijke geschiedenis, dan een oppervlakkig beschouwer misschien zou denken.

In dit verband wil ik, nu wij toch met deze dingen bezig zijn, er even op wijzen, dat een aardbevingseizoen weer gaat beginnen. Er komen nogal wat aardbevingen die op zullen treden in het zuiden van N. Amerika, in het noorden van Z. Amerika, in het Nabije Oosten, terwijl volgens mij via vulkanische verschijnselen en bevingen ook Indonesië deze invloed sterk zal ondergaan. Het zal u bekend zijn, dat in het noorden, onder meer in IJsland, de laatste maanden de vulkanische actie aanmerkelijk is toegenomen. Dit zal ook verder nog intenser worden en kan t.a.v. de bevissing van het noorden van de Atlantische Oceaan, door in het water uitgestoten stoffen, behoorlijke invloed op de resultaten uitoefenen.

Er is werkelijk sprake van een warwinkel van invloeden en tendensen, die elk voor zich voor de mensheid misschien aangenaam en goed zouden kunnen zijn, maar tezamen een mens, die geen leiding heeft, haast zeker ten gronde zullen richten: het is daarom goed, dat er een leiding is. De grote geestelijke krachten, die op het ogenblik op aarde werkzaam zijn, maken een meer gericht werken van deze invloeden mogelijk. Zij maken het mogelijk, dat de menselijke reacties de verschillende waarden als geheel beleven en gebruiken. Dit is volgens mij wel het grootste goed, dat de mens in deze tijd ontvangen kan. Er is sprake van een zeer strakke leiding van de mensheid op dit ogenblik. Reeds de laatste drie dagen en vermoedelijk nog de komende 15, 16 dagen zal geen mens persoonlijk een belangrijke beslissing kunnen nemen en doorvoeren, zonder dat hierbij de geest eerst de gerichtheid en het uiteindelijke resultaat heeft bepaald. Dat is dan dit onderwerpje. U wilde er graag wat meer van weten en ik meende, dat het juist nu de tijd was, om u wat verder voor te lichten over alles, wat er gaande is.

Indien u zelf commentaren hebt in dit verband kunt u uw gang gaan.

Vraag: Wat denkt u van het concilie? Betekent dit een vooruitgang?

Antwoord: Ja... ik weet niet precies, hoe dit te zeggen. De kerken, ook die van Rome tijdens dit concilie, doen mij denken aan de eerste filmpjes, waarin men immers steeds weer mannetjes met driftige arm- en beenbewegingen achter een tram of trein aan zag lopen, zonder deze ooit geheel in te kunnen halen. Ik meen, dat dit beeld gebruikt kan worden om de uiteindelijke resultaten van dit concilie te schetsen. Men probeert bij te blijven t.a.v. de ontwikkelingen van de wereld, maar kan dit in feite niet stand brengen.

Door de samenwerking binnen het christendom zal er wel iets goeds uit voortkomen. Denk echter niet, dat deze neiging tot samenwerking en toekenning van rechten aan anderen ook maar iets te maken zal hebben met een prijsgeven der kerkelijke rechten op suprematie binnen het christendom, het kan eerder worden beschouwd als een andere strijdmethode, waarbij het uiteindelijke doel blijft alle christenen binnen de schoot der moederkerk terug te voeren.

Vraag: Wat denkt u van Turkije, Perzië in verband met Pakistan?

Antwoord: Dit staat in verband met een tendens, waarvan ik reeds enkele voorbeelden heb aangehaald. Men dient wel te beseffen, dat het pan-islamitische blok, dat grote invloed heeft op het gedrag van al deze staten, besloten heeft eigen acties aanmerkelijk te intensifiëren voor het verkrijgen van zelfstandigheid, meer macht, grotere rechten enz. Dat zal voor Turkije kunnen betekenen, dat het - waarschijnlijk het volgende jaar, mogelijk nog iets nadien - er ernstig over zal gaan denken om afstand te doen van zijn rechten en plichten als NATO partner. Het houdt verder in, dat deze landen, als bv. Iran, op het ogenblik wel geneigd zijn bv. Egypte bij te staan in zijn pogingen tot agressie naar het zuiden en westen. Dit houdt verder in, dat deze gebieden het ontvangen van technische en noodzakelijke andere hulp van Amerika en Europa zullen afwijzen, zodra er huns inziens propaganda of enigerlei verplichting mee gemoeid is; voor de bevolking is dit natuurlijk niet erg aangenaam.

Alles bij elkaar gezien meen ik, dat in de komende 5 maanden Turkije reeds een politieke volte-face zal maken. Verder neem ik aan dat Iran - Perzië - zich achter Pakistan zal scharen, maar gelijktijdig zal proberen hier voor zich beter van te worden en enige buit te behalen - waarschijnlijk ten koste van Engelse belangen. Van het gehele Islamitische blok kan men verwachten, dat het met grote zelfverzekerdheid en meer dan normale agressiviteit op gaat treden tegen alles, wat het niet aanvaardbaar vindt. Christendom is een van die dingen. Zover het internationale ontwikkelingen betreft, meen ik, dat Israël wel een van de mikpunten van deze agressie zal worden, terwijl ook infiltraties, revoluties en verkapte oorlogshandelingen plaats zullen vinden in verschillende andere Afrikaanse staten. Ook Abessinië en het vroegere Eritrea zullen hiervan veel last ondervinden en zelfs iets geïsoleerd raken. Is dit voldoende?

Vraag: Zal dit alles ook nog voeren tot een verscherping van de godsdienstige tegenstellingen tussen hindoes en islamieten?

Antwoord: Ik meen niet, dat daaraan nog veel te verscherpen is. U kunt hoogstens zeggen, dat de uiting daarvan meer agressief zal zijn en de uiting van agressiviteit op velerlei terrein toeneemt. Zoals u er op kunt rekenen dat de acties van de mohammedaanse zending in christelijke gebieden groter en sterk wordt, terwijl daarvoor meer middelen ter beschikking komen. Ook kunt u er op rekenen, dat de islamieten in bepaalde landen, als bv. Indonesië, naar de macht zouden kunnen grijpen. Ik wijs hier op niet erg bekende feiten, maar het leven van Nasser is bv. de laatste maanden verschillende keren in groot gevaar geweest, waarbij een sekte een grote rol speelde. Boeng Soekarno heeft de laatste maanden eveneens enkele aanslagen kunnen ontlopen, die men niet publiceerde omdat zij kennelijk van islamitische zijde stamden. Het is te verwachten, dat binnenkort - één tot twee weken - weer een aanslag zal worden gepleegd. In Indonesië zou een verder agressief worden van de islamitische partijen, die zich tegen het communisme wenden, inhouden, dat de gehele situatie anders gaat worden, de verhouding bv. tussen Indonesië en Malaysië en vooral Serawak geactiveerd wordt en algemeen de verwarring in het land ook sterk toe zal nemen.

Een laatste punt in dit verband: de agressie van islamieten tegen de negerchristenen in Afrika is reeds langere tijd groeiende, maar zal nu ook in gebieden als Algiers en Tunis omstandigheden gaan scheppen, waarbij opstanden, relletjes en zelfs revoltes voorkomen en zeker rooftochten plaats zullen hebben. Ik geef deze ontwikkeling nog 3 à 4 maanden ten hoogste, voor zij ook voor u kenbaar zal zijn.

Vraag: Zal het bewustzijnspeil van de mensheid door deze strubbelingen iets meer gaan in de richting van de werkelijkheid?

Antwoord: Een lastige vraag. Als ik hiervan een beeld moet geven, zo denk ik aan de adamsappel van iemand, die zwaar de hik heeft: met sprongen omhoog, maar even snel weer terug.

Zo zal het ook met de wijsheid van de mensen gaan. Vergeet niet, dat de ontwikkelingen en gebeurtenissen van deze tijd eerst geheel verwerkt moeten worden, voordat hieruit werkelijke wijsheid en dus bewustwording voor de gehele mensheid kan voortspruiten. De kleine groepen, die in deze dagen reeds een zekere wijsheid bezitten, zullen daarmee voor het geheel der mensheid weinig kunnen doen, omdat het geheel van de mensheid zo sterk met eigen verwarringen bezig is, dat men eenvoudig naar de wijsheid van anderen riet wil luisteren.

Vraag: Zijn die verlichte kernen, bv. in Pakistan, te danken aan het werk van de nieuwe Wereldleraar?

Antwoord: Al zijn de stellingen, die men verkondigt, in overeenstemming met de leer van de Wereldleraar, zo kan men toch niet stellen, dat zijn werk hier alleen van kracht is. Dan zou het ontstaan van een kern in Engeland immers niet op zijn leer kunnen berusten, omdat daar deze leer nog niet bekend is. Wij treffen in deze vorm van verlichting waarden aan, die wij vinden bij de nieuwe Wereldleraar, maar ook bij Jezus, daarom zou men misschien beter kunnen spreken van de christusgeest in de mensen, ofschoon ook dit maar een naam is. Het gaat hier om de erkenning van een nieuwe relatie van het Ik met God, waardoor alle andere stellingen, belangen en gevoelens worden overheerst.

Vraag: Is het nieuwe godsdienstige reveil in Japan te danken aan het Zen? Gaat het hier om de soort verlichting, waarvan u spreekt?

Antwoord: Neen. In deze godsdiensten gaat het wel om het stellen van een nieuwe relatie tussen mens en God, waarbij de eigen verhouding tot die God ook invloed heeft op alle stoffelijke aspecten van het leven. Men mag daarbij echter niet vergeten, dat hier voor de meeste gelovigen eerder sprake is van een vlucht voor de problemen van deze tijd - wat dus geen kwestie van verlichting kan zijn. Toch zijn er ook in Japan wel bepaalde groepen aan te wijzen, waarbij wij wel zouden durven spreken van een zeker verlicht-zijn. De vorm, waarin deze zich daar uit, is echter voor het Westen nog niet aanvaardbaar. Er zijn bij deze groepen vooral veel jongere mensen betrokken, naast oudere priesters en geleerden. Deze groepen worden echter zowel door het westen als het oosten van heden afgewezen.

Voor de jongeren treden vaak nogal luidruchtig op. Zij voelen in zich de mogelijkheid om een persoonlijk leven op te bouwen en door dit persoonlijk bestaan betekenis te gewinnen voor anderen. Zij zoeken het dus niet in de gemeenschap, maar in zich en de relatie met God, die hier echter niet dienen moet als een doekje voor het bloeden, als een verklaring ook voor eigen ellende, maar als een kracht, waardoor het Ik zijn betekenis voor anderen kan bevestigen. Een naam voor deze wijze van denken kan men niet geven, ofschoon men de uiterlijke verschijnselen daarvan m.i. verkeerdelijk wel eens intellectualistisch bolsjewisme noemt.

Weliswaar zijn de gedachten en stellingen van het communisme van grote invloed op het gedrag en de uiterlijke oriëntering van de jongeren in deze groepen, maar hun opvattingen verschillen zo sterk van de denkbepelden die in Moskou en Peking heersen, dat men, vooral door de individualistische tendensen van hun leven en werken, niet van een werkelijke communisme mag spreken. Het feit, dat deze mensen het communisme erkennen als een mogelijke partner, die gelijkwaardig is aan het Westen, heeft hen echter haast automatisch in het hokje van de roden doen onderbrengen. Zij echter zoeken betekenis voor het Ik te gewinnen door een harmonie met iets hogers - wat zij niet omschrijven -, maar zeker in strijd met de atheïstische opvattingen van de echte communisten, toch op God betrekken. Zij willen zich en alle dingen daardoor op persoonlijke basis dienstbaar maken aan het geheel, zonder daarbij eigenbelang of persoonlijke oogmerken een rol te laten spelen.

Vraag: Hun denken berust dus op een mystieke ervaring?

Antwoord: Ik geloof niet, dat zij dit zelf zo zouden willen noemen. Zij zouden het gewoon gezond verstand noemen, naar ik meen, omdat de noodzaak tot de gekozen levenshouding, zowel voor hen als voor anderen, vanzelfsprekend is.

Daar u verder geen vragen hebt, wil ik nog de hoop uitspreken, dat deze kleine en onvolledige uiteenzetting over het gebeuren van deze dagen u heeft mogen boeien. Misschien helpt dit alles u ook uzelf wat beter in de komende tijd te oriënteren.

Indien ik u nog een raad mag geven: laat u in de komende tijd a.u.b. niet op stang jagen wanneer er iets onverwachts gebeurt. Dit is de tijd van het onverwachte. Je zou haast kunnen zeggen, dat iets, wat je verwacht, in deze dagen niet komt, maar dat alles, wat je werkelijk helemaal niet had verwacht, prompt in verschijning treedt. Ga uit van een innerlijke harmonie, besef dat de wanorde die u in de gehele wereld ziet, niets anders is dan het scheppen van een nieuwe orde. Probeer deze nieuwe orde alvast in jezelf aan te voelen en te beseffen. Dan zul je in staat zijn de schijnbare dwaasheid van de mensen, alle onnodige strijd en ellende, alle wreedheid enz. te verdragen en kun je zonder grote ressentimenten trachten de fouten, die overal kenbaar zijn, een beetje goed te maken.

Want geloof mij, die houding is in deze dagen voor ons allen het meest van belang. Hierdoor blijft een juiste geestelijke gerichtheid ook nu voor een ieder mogelijk en kan zelfs op stoffelijk terrein veel voorkomen en hersteld worden. Indien u mijn onderwerp gevolgd hebt, begrijpt u wel, waarom ik dit nogmaals uitdrukkelijk stel. Onder de heersende omstandigheden verliest men anders te snel het vertrouwen in zich en de wereld, terwijl juist nu vertrouwen en innerlijke rust voor uzelf en ook voor allen, waarmede u te maken hebt, van het hoogste belang kunnen zijn. Vrienden, dat was het dan. Ik dank u voor uw aandacht. Zodra een verdere voorlichting noodzakelijk wordt - wat m.i. over rond 6 weken wel eens het geval zou kunnen zijn - kunt u er op rekenen, dat wij u een verder inzicht zullen geven in bestaande omstandigheden en mogelijke verdere ontwikkelingen.

Ik dank u nogmaals voor uw aandacht. Goedenavond.

DE GRONDWAARDEN VAN 'HET GENIE'

Goedenavond, vrienden.

Nadat u zich in het eerste deel van de avond voornamelijk met de wereldse ontwikkelingen in deze tijd hebt bezig gehouden, lijkt het mij wel aanvaardbaar, wanneer ik uw aandacht vraag voor verwarringen en waarheden van meer geestelijke aard. Ik wil daarom eens de aandacht wijden aan de grondwaarden van wat de mens wel "het genie" noemt. Dit lijkt misschien niet zo erg geestelijk, maar ik verzeker u, dat mentale en geestelijke kwaliteiten daarbij de voornaamste rol spelen.

Wanneer iemand een levendige fantasie heeft, waardoor hij in staat is progressief en niet al te sterk divergerend t.a.v. de werkelijkheden van de wereld te denken, zal hij vaak ontdekkingen doen en denkbeelden krijgen, die voor de gehele wereld voorlopig onaanvaardbaar zijn. Zo iemand is in staat om zijn denkbeelden in vele gevallen waar te maken en tegen de wil en stellingen van de wereld in, aan een ieder als juist te tonen. Omdat zo iemand iets tot stand brengt, wat de gehele wereld tot dan toe voor onmogelijk heeft gehouden, noemt men hem een genie en noemt men zijn werken geniaal. In wezen verliet deze mens alleen de platgetreden paden van menselijke stellingen, wetten, denkbeelden en benaderde hij wereld en problemen zonder vooroordeel.

In de wereld van geestelijke waarden staan wij vaak voor een zelfde probleem. Het normale denken van de mens gaat nu eenmaal langs vaste banen. Voor hem zijn er vaste regels, wetten, maatstaven aan de hand waarvan je bepaalt, wat je wel kunt geloven en wat niet, vaak onbewezen, maar algemeen aanvaard. Ook geestelijk pleegt men uit te gaan van tegenstellingen, die als onvermijdelijk en vaststaand aanvaard moeten worden. Er zijn ook hier denkbeelden omtrent de juiste plaats van de mens in de schepping en, minder uitgesproken, maar innerlijk voortdurend mede bij elke beschouwing betrokken, vaste denkbeelden omtrent de juiste plaats van God in wereld en schepping.

Wanneer men echter beschikt over een progressieve en factuele fantasie, die uit kan gaan van het bestaande, zonder zich daarom door het als vaste waarde gestelde te laten beperken, kom

je vaak tot een van het gangbare sterk afwijkende gedachte omtrent de werkelijkheid. De wereld zal deze beelden altijd verwerpen; zij passen niet in het algemeen als "juist" erkende schema. Pas wanneer je die dingen ook stoffelijk kenbaar en waar kunt maken op een wijze, waardoor de ander tegen eigen wil zelfs met een sterk en onweerlegbaar bewijs wordt geconfronteerd, zal men - en dan nog niet volgaarne en na langere strijd - toe gaan geven, dat dit denkbeeld toch wel inhoud heeft en van waarde is.

Pas dan zal men gaan verkondigen, dat dit een origineel denkbeeld van grote waarde is, dat de stelling geniaal is en degene, die dit voor het eerste vond, toch wel een groot denker moet zijn.

Wij kennen, ook als deel van geloof en filosofie, vele zegswijzen, die aardig klinken en zonder meer als juist, zelfs als enige waarheid worden aanvaard. Een hiervan luidt: "ik denk, dus ben ik". Maar hiermede wordt het eigen Ik, het bestaan van alle waarden, van de wereld en God, onderdanig gemaakt aan het feit, dat het Ik kan denken, en dit denken wordt dan nog gezien als een stoffelijk woord- en beelddenken. Nu is het Ik een complex geheel. Het is bevoertuigd en bezintuigd op een bepaalde wijze. Hierdoor wordt, binnen het kader van het voertuig, de wereldvoorstelling van het Ik bepaald. Het kan zich zichzelf en de wereld alleen op een bepaalde wijze voorspellen, in overeenstemming met de eigenschappen, die het bezit. Het Ik leeft in deze voorstelling van het bestaan. Maar is daarom datgene, wat men op aarde "denken" noemt, wel noodzakelijk, is dit de bepalende waarde voor het bestaan? Zou er geen andere bewuste vorm van "zijn" mogelijk blijken, waarbij geen sprake is van "denken"? Of om een andere vraag te stellen: Is "wijsheid" wel van een zo algemeen geestelijk en menselijk belang, als men pleegt te stellen? Ik kan mij niet vermeten hier te stellen, dat ik een genie zou zijn. Toch wil ik op dergelijke vragen eens een ogenblik doorgaan.

Wat wij "wijsheid" noemen, is niet een erkennen van de goddelijke waarheid. Dat denken wij maar. Het is slechts ons met zo weinig mogelijk weerstand en een zo juist mogelijk begrip voor eigen plaats invoegen binnen het geheel van het bestaan. Maar nog steeds zijn wij het zelf, die bepalen, wat wijs en wat dwaas is. Iemand, die schijnbaar dwaas is en bv. gelooft aan simpele goden en wie waarde hecht aan vele bijgelovige gebruiken, kan in de praktijk wijzer zijn dan een ander, die met grond en redenen dit alles verwerpt.

De wijsheid is uiteindelijk altijd weer gebaseerd op eigen contact met de wereld. En op niets anders. Maar God, de werkelijkheid, de zin van het eigen leven, kan men daarmee niet vinden. Wijsheid is in vele gevallen niet meer of minder dan een - aanvaardbare - rationalisatie. Wanneer ik de wijsheid, of het denken, ga zien als een uit de mens voortkomende waarde, die voor het bestaan, ook het bewuste bestaan, niet noodzakelijk is, zal elke mens geneigd zijn om te stellen dat, zo ik gelijk heb, er toch "iets anders" moet zijn. Waarom zou er "iets anders" moeten zijn? Waarom zou in de plaats van wijsheid en denken iets anders moeten bestaan, dat de plaats die men daaraan heeft toegekend, kan innemen? Is de wijsheid wel een deel van de werkelijkheid? Is haar waarde wel alomvattend en reëel?

Is misschien niet het leven zelf de waarde, de zin, de inhoud van het leven? Is leven misschien niet een veel juistere uiting en erkenning van een God en het bestaan, dan de beredenering van het leven?

Als je zo gaat denken, wijk je natuurlijk van de platgetreden paden van geloof en filosofie af. Je komt tot een reeks van denkbeelden, die voor jou aanvaardbaar zullen zijn, maar waar de gehele wereld om lacht, wanneer zij die stellingen, tenminste niet als te gevaarlijk voor eigen gemoedsrust en gevoel van grootheid, zal haten en vervolgen. Maar die stellingen hoeven zelfs niet menselijk redelijk te zijn. Zij hoeven niet noodzakelijk in te passen in het menselijk begrip van anderen, in de gangbare beelden van logica, verstand, wijsheid en werkelijkheid.

Indien ik dit als voorwaarde ga stellen voor bv. het proces, dat men bewustwording noemt, daarbij alle andere mogelijkheden uitsluitende, impliceer ik in wezen, dat de mens de enige mogelijke maatstaf en standaardwaarde van schepping en Al is. Dan maak ik de mens tot beoordeelaar en grootste waarde gelijktijdig.

Dan maakt men de mens a.h.w. tot de werkelijke schepper, maakt men hem tot middelpunt van al het zijnde en wordt hij, ook al bedoelt men dit zo niet, in wezen tot de bron, waaruit alles ontstaat en zijn zin verkrijgt. Homocentrisch denken zou men dit kunnen noemen. Wanneer de mens denkt aan God, denkt hij ergens aan een mens. Wanneer hij denkt aan Gods waarheid, zo denkt hij in wezen aan een waarheid, die speciaal voor mensen is geschapen, voor mensen begrijpelijk is.

Indien wij echter de werkelijk van het Al bezien, zijn er zovele werelden, die anders zijn dan de menselijke of zelfs de stoffelijke. Alleen reeds in de zo dichtbij liggende astrale wereld beschikt een levend ego over een geheel andere bevoertuiging, een andere zintuiglijkheid. De werelderkenning is geheel different van de menselijke, zelfs indien men daar aankomt vanuit de mensenwereld. De waardering der waarden is een geheel andere, de samenhangen tonen zich op een van de menselijke werkelijkheid toch wel zeer verschillende wijzen. Zou deze wereld met haar erkenningen niet zo goed zijn als de menselijke wereld en haar erkenningen? Of zouden de afwijkingen in erkenning, de andere waarden van denken enz. enz. alleen maar voortkomen uit de afwijkingen van het goddelijk ideaalbeeld in de astrale wereld?

Wanneer ik verder ga naar hogere geestelijke werelden, verder afliggende van het menselijke bestaan, zo ontdek ik daar duizenden dingen, die voor een mens op aarde eenvoudig ondenkbaar zijn. Ik zie aan de andere kant, dat waarden, die in de stof gehanteerd worden en een werkelijk deel van het leven vormen, daar onbekend of vergeten zijn. Mag ik dan de mens, het menselijke denken, het menselijke begripsvermogen als de meest belangrijke waarde in de schepping stellen? Ik meen, dat wij vaak niet anders zullen kunnen doen. Je hebt nu eenmaal in alle bewust leven een punt van uitgang nodig. En dit punt van uitgang ben je zelf, zoals je jezelf kent. Maar toch lijkt het mij vaak mogelijk, dankzij een beetje progressieve fantasie, een nieuwe realiteit dichterbij te brengen - al is het alleen maar omdat je dan een deel van eigen denken en vermogen, die normaal niet gebruikt worden, actief in het bewuste proces van leven ingeschakeld kunnen worden. Dingen, die onmogelijk heten te zijn, zijn vaak alleen maar onmogelijk, omdat de mensen niet lang genoeg en ernstig genoeg durven proberen, ze mogelijk te maken. Laat ons daarom allereerst eens proberen alles als mogelijk te beschouwen.

En waarom zijn al die tegenstellingen als vaste, onveranderlijke waarden noodzakelijk?

Zeker, een mens denkt in tegenstellingen. Maar moet er nu altijd, wanneer ik +a heb, daar-tegenover -a staan? Kan +a niet in balans worden gehouden door een +a? Dit zijn van die punten, waarover ik al eens denken wil, dingen die de basis zouden kunnen worden voor een geheel nieuwe benadering van het leven en de wereld. Het zou mij te ver voeren het geheel van die gedachtenprocessen hier zo goed het dan gaat in woorden uit te drukken. Maar ik kan toch wel proberen enkele mogelijke conclusies te stellen in de vorm van enkele regels en u enkele van mijn denkbeelden daarover geven.

In de eerste plaats stel ik dan: er zijn geen feitelijke tegenstellingen, maar slechts voor ons verschillende vormen van eenheid of harmonie.

De reden van deze stelling? Omdat beide tegenstellingen altijd noodzakelijk zijn om ook maar een van de tegengestelden ook maar kenbaar te maken: zij vormen een geheel. Daar het een niet zonder het andere kan bestaan en kenbaar zijn, lijkt het mij dwaas de tegengestelden als afzonderlijke waarden te zien. Laat ons beiden als een geheel behandelen en daardoor een inzicht krijgen in het werkelijke wezen, waarin wij erkennen, in plaats ons te laten verblinden door schijnbaar concrete, maar onmerkbaar in elkander overgaande tegenstellingen.

Een tweede punt zou ik als volgt willen stellen: Niets is mogelijk, niets is onmogelijk. Het is, of het is niet.

Wanneer ik iets als een mogelijkheid of een onmogelijkheid stel, ga ik mij in vele gevallen alleen maar een oordeel vormen omtrent waarden, die ik in wezen niet ken en niet beheersen kan. Wanneer ik stel, dat iets is, stel ik daarmee tevens, dat het deel is van mijn wezen en wereld, dat het voor mij deel is van het bestaan. Zolang er van een dergelijke aanwezigheid van mij en

mijn wezen geen sprake is, bestaat het niet en is het voor mij niet hanteerbaar, daarom is het geen moeite en overdenking waard, tenzij ik niets beters te doen heb. Op deze wijze zal ik mij altijd weer allereerst concentreren op dat, wat bestaat, wat is en zal ik niet steeds weer in gevaar komen alles wat nu bestaat te vergeten voor de eventuele mogelijkheden en onmogelijkheden van bv. een toekomst, die ik toch niet door overpeinzing van het niet-zijnde kan overzien of beïnvloeden, doch die ik steeds wel kan vormen en bepalen door mijn hantering van alles, wat nu voor mij bestaat.

Ik stel dan verder: Er is geen scheiding, doch slechts een niet erkennen van eenheid.

Let wel: dit is geen tegenstelling, het gaat hier om twee verschillende waarden in eigen bewust-zijn. Ik stel, dat alle mensen en al het zijnde in wezen één enkel geheel vormen en dat als zodanig elk deel van dit geheel het geheel zou moeten kunnen overzien, begrijpen en op eigen wijze als deel daarvan bewust werkzaam zal kunnen zijn - mits het zichzelf niet bewust óf onbewust in eigen denken tot een tegenstelling van het geheel heeft gemaakt en zo in strijd met alle werkelijke waarden van dit geheel - en dus van eigen wezen - geraakt.

Het is zo gemakkelijk te zeggen, dat de geest dit of dat voor u zal doen. Maar dit is alleen mogelijk, wanneer de waarde van wat de geest voor u zal doen, reeds in u aanwezig is. Wij kunnen zeggen, dat wij iets gaan bouwen. Maar als het materiaal niet aanwezig is, wanneer het beeld van hetgeen wij gaan bouwen niet bestaat, kunnen wij het niet kenbaar maken. Waarom zou de ene mens een dier kunnen begrijpen en verstaan, terwijl een andere mens dit niet kan? De band met het z.g. "lagere" leven moet voor iedere mens gelijkelijk mogelijk zijn. Waarom staan mensen tegenover elkander en gevoelen zij niet de band van het mens-zijn, die hen zelfs in hun strijd en vijandschap bindt? Volgens mij, omdat zij verschil maken tussen de wáárde van een mens, en een mens; en niet beseffen, dat er in wezen geen afzonderlijke mensen bestaan, maar slechts een uit vele verschillende delen opgebouwde mensheid bestaat.

Dergelijke beschouwingen schijnen u misschien een dwaze fantasie toe. Haar zoals het nu gaat, zal men in de esoterie, in de magie, in wijsbegeerte, filosofie enz. steeds weer vastlopen. Er is altijd weer een punt, waarop men over moet gaan tot speculaties, waarbij men rekent op onbekende verschijnselen, geen rekening houdt met bekende én onbekende feiten, waar denkbeelden op de plaats worden gesteld waar de werkelijkheid zou moeten bestaan. Wanneer wij beginnen de beperkingen, die mens en geest zichzelf zo vaak nog opleggen, juist waar dit het besef betreft, eens te niet te doen, al lukt dat nooit helemaal, wij kunnen het toch in ieder geval proberen. Dan is er misschien dat geniale besef mogelijk, waardoor wij de werkelijkheid beseffen waarvan wij deel zijn.

Als ik de wereld van vandaag bezie, zowel in godsdienstige, geestelijke als andere zin, zo valt mij vooral op dat men, zelfs wanneer men met de beste bedoelingen naar eenwording en eenheid streeft, zijn denkbeelden steeds weer formuleert in tegenstellingen en beelden van strijd. Waarom? Een oplossen van de verdeeldheid en strijd op de wereld zal nooit werkelijk kunnen worden door een overwinning, door het ene behaald op het andere. Werkelijke eenheid en vrede wordt niet door strijd bereikt, maar slechts door het versmelten van schijnbaar tegengestelde waarden en bestrevingen. Indien het goede het kwade wil overwinnen, zal het slechter en gemener moeten worden dan het kwade en zo zal, wat kwaad was voor velen, tot het goede worden, waardoor het zich kan herstellen en de strijd voortgaat.

Maar wanneer ik goed en kwaad als een eenheid ga beschouwen, zeggende: dit is het leven, dit is een goddelijk evenwicht, en dit te erkennen en te uiten, in het werkelijk bewuste leven, zo heb ik de strijd weg gevaagd en blijft de erkenning, die voor mij is geworden tot een deel zijn van alles, wat voor mij werkelijk is op dit ogenblik.

Het schijnt mij toe, dat je geen bijzonder mens hoeft te zijn om een geniale inval te krijgen. Die invallen zien wij voortdurend weer en op elk terrein. De vraag is alleen maar: hoeveel mensen zijn werkelijk bereid alles te doen om aan het denkbeeld, aan de inval, ook gestalte te geven? Hoeveel mensen getroosten zich de moeite over een dergelijk denkbeeld verder na te denken, een proef te nemen om de mogelijkheden ervan nader te bepalen?

Hoeveel mensen hebben geen appels zien vallen, uitgedalen in het bad en hebben daar over nagedacht? Enkelen, maar zelfs onder hen was maar één enkel mens te vinden, die de erkenning deed volgen door proeven en zo een natuurwet erkende en formuleerde.

De genieën, de werkelijke ontdekkers, zien vaak slechts het alledaagse in een nieuw licht en voor hen openbaren zich zo feiten, die anderen nimmer beseffen, omdat zij niet aanvoelen, dat de waarden van de eeuwigheid en van de menselijke tijd voortdurend voor een ieder aanwezig zijn in het heden.

De meeste mensen beseffen niet, dat nieuwe ontdekkingen en ideeën zich niet luidruchtig aankondigen met het geschetter van trompetten en een vertoon van koninklijke waardigheid, maar er eenvoudig zijn, steeds weer.

Wanneer wij geestelijk verder willen, zullen wij vaak een denkbeeld hebben, dat de geestelijke sferen en onze wereld a.h.w. aaneen kan smeden. Maar wat doen wij er mede? Wij zeggen: "Als dat ééns waar zou zijn, of, dit zal wel ééns waar zijn." Wij zeggen niet: "Dit is een feit, dat ik beseff, een basis van de werkelijkheid, een deel van mijn leven, dat ik waar maak." Bij mijn overpeinzingen lag voor mij in dit beperken van eigen mogelijkheden en zelfs beseff ervan wel het zwaartepunt. Er zijn vele geniale denkers. Er zijn er steeds maar enkelen, die uit de geniale gedachte het toen geniaal genoemde - maar in wezen reeds bestaande - feit weten te distilleren. Er zijn vele geestelijk bewusten, die tot grote hoogten opklimmen in hun denken. Er zijn er echter maar weinigen, die deze hoogten waar maken, door ze te beleven en niet slechts te overdenken.

Ik wil terug naar een begrip van eenheid, waarin wij eigen wezen erkennen en de tijd leren uitschakelen. De tijd is een beweging, die buiten ons omgaat. Wij blijven voor onszelf steeds onszelf. Laat ons dan de volledigheid van ons eigen wezen zoeken, zoals wij zijn, niet een beeld zoeken in de tijd, die wij niet kunnen beïnvloeden en zelfs niet kunnen begrijpen. De grootste wijsheid is waardeloos tegenover de feiten van de schepping, het grootste verstand staat machteloos tegenover het geweld van de natuur. Maar de eenvoudige, als de Hopi-Indiaan, die één is in zijn gevoel met wolken en regen, beveelt de krachten der natuur, waar de wijze, de geleerde, de verstandige dit niet kan bereiken. Daarom stem ik voor een eenvoud, waarbij men uitgaat van het heden en de onbeperktheid der dingen, een eenvoud, waarbij men steeds weer uitgaat van de feiten, niet van tegenstellingen en thesen. Want ik geloof, dat ook de hoogste geestelijke waarde voor de mens bereikbaar zal zijn, zodra hij het pad van sleur, waarin hij denkt en leeft kan verlaten.

Daarom is het volgens mij belangrijk dat men niet de woorden en gedachten van anderen gebruikt om eigen denken te stimuleren, maar in de woorden en gedachten van anderen een deel van eigen werkelijkheid leert beseffen en zo komt tot een beseff van de bestaande, eeuwige werkelijkheid, gelegen ook in eigen wezen, die ver uitgaat boven alles, wat een ander u brengen of geven kan.

Goedenavond.

d.d. 10 september 1965